

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrta leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

Štev. 42.

V Mariboru, dne 18. oktobra 1900.

Tečaj XXXIV.

Volilno gibanje.

Beganje volilcev se je že pričelo. Posebno rado se pripoveduje, da gospod Josip Žičkar ne kandiduje več v V. kuriji. Ta vest ni resnična. Gsp. Josip Žičkar vstraja pri svoji kandidaturi za V. kurijo. Vsaka druga vest je izmišljena in neresnična.

Izmed ugodnih poročil za Žičkarja nam je danes povdarjati izjavi dveh političnih društev.

Katoliško politično društvo v Šmartinu pri Slov. Gradcu je storilo ta-le sklep, ter ga poslalo Slov. društvu v Mariboru:

»Z ozirom na sklep zaupnega shoda v Mariboru dne 4. t. m. izjavlja katoliško politično društvo v Šmartinu pri Slov. Gradcu sledeče:

1. Za slovenjegraški politični okraj prezasluznega gospoda dekana Žičkarja želimo zopet kot zastopnika V. kurije.

2. Ako se bo sklical v konečno sporazumenje še kak zaupni shod, naj se upošteva tudi tukajšnje politično društvo in se naj povabijo tudi iz njega zaupni možje.

»Katoliško-politično društvo v Šmartinu pri Slov. Gradcu« dne 9. oktobra 1900.

Franc Pečnik s. r. predsednik.
F. Waukan in V. Fišer s. r. odborniki.

Tudi v Kozjem je imelo ondotno politično društvo posvetovanje o državnozbornih volitvah ter je sklenilo:

»Podpisani odbor katoliškega političnega društva za kozjanski okraj zbran dne 14. oktobra 1900 v Kozjem odobrava kandida-

turo našega dosedanjega izvrstnega, za blagor volilcev najskrbnejšega, posebno za naš okraj prezasluznega poslanca gospoda Žičkarja, ter odločno zavrača napade zoper duhovščino sploh in gospoda Žičkarja posebej, katero gromadi zadnji čas nasproti mišljenju vseh prebivalcev tega okraja, majhna peščica nedavno le-sem došlih ljudi v »Slov. Narodu«.

»Katoliško-politično društvo« v Kozjem
dne 14. oktobra 1900.

Marko Tomažič s. r. predsednik.
Anton Ribar, Miha Volaušek, Miha Maček, Miha Horvat, Janez Bah, Adolf Vončina s. r. odborniki.

Mi pozdravljamo z veseljem ta sklepa. Somišljenike Žičkarjeve pa vabimo, naj vzamejo agitacijo za Žičkarja krepko v roke. Za takega moža delati, kakor je Žičkar, ni težko. Glavarstva so že zahtevala nazaj volilne imenike in za to je pričakovati, da bodo kmalu volitve volilnih mož razpisane. Na delo torej, neustrašeno in pogumno, a brez vsake strasti!

Kdor drugim jamo koplje, sam v jamo pade.

Johann Wisenjak, župan v Slomih je postal hudo bojevit, odkar so ga Ptujčani napravili svojim kuratorjem, izvolivši ga v mestni skupini poleg zaslužnega Schoschterscha v okrajni zastop. Prišel je na politične shode na Zavrč in v Veliko nedeljo. Zagovarjal je carino na luk, skrajšanje šolske

dobe na eno leto, ob enem pa vpeljava nemškega poduka, odpravitve orožnih vaj itd. Ker so se ljudje takim zahtevam smejali in njih ostro kritikovali ter zavračali, postal je g. župan hud.

Nekaterim kritikom nikakor ni mogel prizanesti, ampak njih je tožil. Saj je kazenski sodnik tudi zavoljo Johana Wisenjaka na svetu! Naj dela!

G. Wisenjak pa ni le občutljiv zaradi svojih govorov po shodih, ampak tudi zaradi svojih občinskih računov.

To so poskusili posestniki Jožef Cizerl, Jakob Glažar, Tomaž Kostanjovec, M. Čuš, M. Čuš, J. Wesenjak, J. Vilčnik, J. Hergu in J. Sešerko iz Mezgovca. Ti imajo brez dovoljenja županovega en del svojih posestev v občini Slomi in morajo v to občino naloge plačevati. Letos so bili toli predrzni, da so šli po novem letu štirje na dom g. župana Wisenjaka, da pregledajo občinske račune za leto 1899. Župan njim je predložil dnevnika (dve knjigi) brez vseh prilog ter se odstranil. Mezgovčani znajo pisati in brati, prepisali so si oba računa od besede do besede, od številke do številke; to tem bolje, ker se njim ni zdelo vse v redu; pogrešali so namreč priloge računov. Ko so svoj posel opravili, govorili so spet z županom in Mihael Čuš je proti njemu rekel: »Morebiti je vse v redu, pa bi nam moral dati vse priloge računov!« Na to župan: »Teh še zdaj nimam in njih ne potrebujem.« Ko Vilčnik pripomni, da se bodo Mezgovčani pritožili zavoljo računov, ga zavrne Wisenjak: »Tožite me, kam hočete; meni bode moj odbor vse odobril.« Na to so

Listek.

Črtice iz zgodovine našega naroda.

I. Slovani en narod.

1. Bivališča.

Po vesoljnem potopu je Bog uničil vse človeštvo ter izvil le Noeta z ženo in otroki. Znano je, da je bilo sinov troje: Sem, Kam in Jafet. In sv. pismo poroča, da so sinovi Jafetovi bili: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mosoh in Tiras. Vsak izmed njih je postal praded mnogoštevilnega rodu, in odkar je Bog pri Babelu človeštvo razpršil, tudi naroda. Po splošnem mnenju izhaja iz Magoga slovanski narod, to je vsota tistega ljudstva, ki jo tvorjajo Rusi, Poljaki, Čehi, Lužički Srbi, Srbohrvatje in Bulgari z nami Slovenci vred.

Ves slovanski narod je sprva govoril eden in isti jezik, in le malo se je razločevala govorica v raznih delih slovanskega sveta. In zatorej je prva zgodovina našega slovanskega naroda zgodovina vsega slovanskega roda, in ostane, dokler se ta ni začel razseljevati.

Pradomovina Slovanov, to je najstarejša domovina, kolikor naše znanje v preteklost

sega, je tista ravnina, ki leži med Finskim zalivom in Vzhodnim morjem na eni in Karpati na drugi strani, torej severozahodni del današnje Rusije in srednji in vzhodni del Galicije, toda le do Visle.

Kedaj so naši pradedje ta svet zasedli, o tem se natančneje nič ne ve; gotovo je le, da ne pred l. 1500 in ne za l. 500 pred Krist. rojstvom. Istotako je gotovo, da so prišli v Evropo še le za Grki, Itali, Kelti in Germani, da nam vsled tega ti narodi politično kakor prosvetno časovno prednjačijo, da so pa torej tudi starejši od nas.

Nova domovina je bila polna močvirja, jezer, gozdov in seveda tudi raznih zverij. Tudi ljudi so tukaj že našli naši pradedje, a le jako redki so bili, živeli napol divje in bili majhne rasti; posluževali so se pri opravih sicer raznega orodja, a to je bilo, ker še rude niso poznali, iz kamena, rogovine in kosti.

Naši pradedje so imeli jako težavno delo, da so novi svet kolikor toliko preobrazili na bolje in sebi prijetneje; le prav počasi se je to moglo vršiti.

Izmed sosedov, bivačih okoli njih, nas najbolj zanimajo Germani na jugozahodu; ločila jih je od teh Visla.

V tej dobi se naši pradedje niso zvali Slované; to ime je za poznamenovanje vsega

rodu nastalo pozneje. Imenovali so se Srbe, a Germani so jim rekali Vindi, Vinidi ali Venedi; odtod nemški izraz »windisch«, ki ga nahajamo v krajevnih imenih Windisch-Graz, Windisch-Feistritz i. dr., in ki ga je za poznamenovanje Slovencev in Lužičkih Srbov pri Nemcih slišati še danes.

Tekom let je Slovanom domovina postala pretesna in jeli so se počasi širiti na vse strani. Zlasti Germani so slovanski pritisk čutili kaj hudo, in to je povzročilo v njih vretje in premikanje, ki se je naprvo močno pojavilo v drugi polovici 2. stoletja po Kr. r. Menda že tedaj ali pa še le začetkom 3. stoletja pa je pritisk na Germane postal tako silen, da je celo gotsko pleme, ki se je Slovanov tikalo neposredno in sicer ob Visli, domovino ostavilo, šlo proti jugu ter se nastanilo na severni obali Črnega morja med Donom in Donavo. Črez prazno zemljo so se takoj razlili Slovani. Za Goti so se umaknila še druga germanska plemena proti jugu, in vsikdar so izpraznjeno zemljo zasedli Slovani. Koncem 4. stoletja so že bili ob Odri. Gotje, ki so se bili morali na severu Slovanom umakniti, so si na jugu celo nekaj svojih pritiskavcev podvrgli. Toda miru tudi v novi domovini niso našli. Kalili ga jim pa niso toliko Slovani, kakor Huni, ki so bili prišli iz Azije ter se za njimi ustavili.